

- 01 Què és el Casal de la Dona?
- 02 Presentació del joc «Qui és quina?»
- 03 Situació d'Aprenentatge (SDA)
- 04 Altres activitats del Casal al PAME
- 05 Jornada de Coeducació (23 d'octubre)

«El feminisme és també una nova concepció del món, vist a través del prisma de les dones. Un món en pau on convisquin, sense marginació ni opressió, homes i dones.»

— **Montserrat Roig**

Il·lustració de: **Ana Sofia Andretta Ibarra**, alumna de
l'Institut Nicolau Copèrnic (Terrassa)

Proposta Educativa • Grup de Memòria

Qui és Quina? Les Dones de Terrassa

De l'aula a la memòria històrica.

Una proposta educativa del Casal de la Dona de Terrassa per descobrir dones referents.

Terrassa, 20 d'octubre del 2026

Per què hem creat aquest joc educatiu?

Origens & Impuls

El projecte

Naixement de **"Qui és Quina? Les dones de Terrassa"** des de la voluntat del Casal de la Dona de promoure activitats que afavoreixin la igualtat.

Una eina per treure de l'anonimat i donar el reconeixement merescut a les dones oblidades de la ciutat en àmbits com la ciència, la cultura, l'esport, el treball social o la política.

Pedagogia activa

Propòsit i referents

Propòsit educatiu: Eina per donar a conèixer dones pioneres de Terrassa, posant en valor les seves fites i impulsant el camí cap a una societat realment igualitària.

Referents per a l'alumnat: Arribar al màxim d'alumnat possible perquè coneguin i tinguin referents de tots els sectors professionals i socials amb qui identificar-se.

Quins són els nostres objectius pedagògics principals?

El joc persegueix tres grans fites educatives per a l'alumnat de Terrassa:

- **Visibilitzar pioneres locals:** Donar a conèixer dones que han marcat la història de la ciutat per avançar cap a una societat més igualitària.
- **Oferir referents diversos:** Proporcionar models d'excel·lència en diferents sectors professionals i socials per facilitar la identificació amb els seus propis projectes de vida.
- **Fomentar la consciència històrica:** Comprendre les immenses dificultats que aquestes dones van superar per aconseguir drets fonamentals.

Per què hem seleccionat aquestes 24 dones?

Diversitat de camps

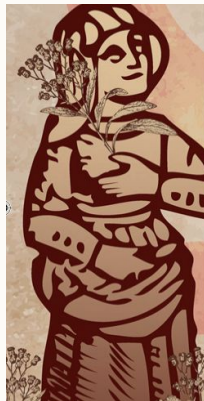
Representar una àmplia diversitat de camps: la ciència, la poesia, la narrativa, el periodisme, l'esport, l'art, l'associacionisme, el treball social o la política.

Pioneres en la història diferents generacions

Pioneres que van obrir camí, des de la Joana Farrés, jutjada a Terrassa el 1615 víctima de la persecució misògina, fins a científiques actuals com l'Estel Cardellach.

Memòria imprescindible

Rescatar aquestes històries és un acte de memòria imprescindible per reconèixer les arrels de la Terrassa d'avui.

JOANA FARRÉS

JUTJADA EL 1615 A TERRASSA

No era bruixa, era dona

El 1615, Joana Farrés fou jutjada pel batlle de Terrassa, que finalment deixà el seu cas en mans de la Inquisició de Barcelona. Aquell mateix any, el tribunal la condemnà a assots i a desterrament.

LA MAJORIA DE
DETINGUDES
ACABAREN PENJADES
A LA FORÇA.

LA TORTURA ERA UNA PRÀCTICA
FREQUENT, I ELS INTERROGATORIS
NOMÉS BUSCAVEN CONFIRMAR
LA SUPOSADA CULPABILITAT
I OBTENIR NOMS D'ALTRES
COL·LABORADORES.

Entre el 1602 i 1622, dinou dones foren acusades de participar en rituals i practicar la bruixeria a Terrassa. La repressió es va generalitzar després dels aiguats de 1617, conegut com l'any del diluvi.

Eren dones empobrides i marginades, moltes nascudes fora de la vila, que van patir el fanatisme, la misoginia i la intolerància. Algunes foren executades després de patir turment a la presó del Castell Palau de Terrassa.

EL PARLAMENT DE CATALUNYA VA FER UN GEST DE DESGREUGE EL 2022, RECONÈIXENT AQUESTES DONES COM A VÍCTIMES D'UNA PERSECUCIÓ MISÒGINA.

No eren bruixes, eren dones! Víctimes de conflictes familiars i problemes econòmics.

ESTEL CARDELLACH GALÍ

TERRASSA 1974

INVESTIGADORA I FÍSICA

Treballa per millorar l'observació de la Terra des de l'espai per comprendre millor el nostre planeta: els fenòmens climàtics, la meteorologia, l'oceanoografia o la hidrologia.

PART DE LA SEVA
ETAPA POSTDOCTORAL
LA VA FER A LA NASA
I A LA UNIVERSITAT
DE HARVARD.

DOCTORA EN
CIÈNCIES PER
LA UNIVERSITAT
POLITÈCNICA DE
CATALUNYA.

Pionera en la tècnica de reflectometria GNSS, que ha permès avançar en el coneixement dels gels continentals polars i de la presència d'aigua en superfície.

Ideòloga de l'experiment de Ràdioocultacions Polarimètriques (PRO) a bord del satèl·lit PAZ, activat el 2018. Aplica un nou principi de mesura que permet obtenir perfils verticals atmosfèrics de variables termodinàmiques i de partícules de precipitació (pluja, neu, gels).

ACTUALMENT ÉS INVESTIGADORA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS ESPACIALS DE CATALUNYA I DE L'INSTITUT DE CIÈNCIES DE L'ESPAI DEL CSIC.

Va rebre el **Premi Muncunill** a la Innovació d'Honor el 8 de maig de 2025 en un acte al Teatre Principal de Terrassa.

Les 24 dones per àmbits laborals i d'impacte

Les protagonistes han deixat empremta en els àmbits professionals:

Ciència i salut

Rosa Turu i Marsal: primera ginecòloga

Francesca Llonch Badiella: llevadora pionera

Estel Cardellach Galí: investigadora i física,
doctora en ciències

Política i Drets Socials

Quitèria Tarragó Casellas: primera regidora II R.

Teresa Torrelles Espina: segona regidora II R.

Maria Bigordà i Montmany: obrera represaliada

Cultura, Art i Comunicació

Anna Murià i Romaní: escriptora i 1ª directora diari
en català (Diari de Catalunya)

Joana Biarnés Florensa: 1ª fotoperiodista de l'Estat

Teresa Romero Domingo: pintora i activista
republicana

Esport

Margot Moles Piña: campiona d'Espanya
d'atletisme, hoquei, esquí

Carmen Gómez Florido: millor atleta dels anys 70

Natàlia Mas i Masdefiol: nedadora olímpica, 45
campionats d'Espanya

Totes elles van obrir les portes per a les dones de les generacions següents.

Com podem aprofundir encara més a les aules?

El joc de cartes actua com a punt de partida o situació motivadora a l'aula.
Us proposem algunes Situacions d'Aprenentatge (SDA).

Les SDA són propostes didàctiques competencials on la targeta d'una dona del joc es converteix en un repte d'investigació per a l'alumnat.

Aquestes situacions treballen de forma transversal vectors educatius clau:

Perspectiva de gènere

Anàlisi i reconeixement del paper de les dones.

Aprenentatges competencials

Desenvolupament d'habilitats i aplicació pràctica de coneixements.

Ciutadania democràtica

Formació crítica i participació activa a la societat.

Benestar emocional

Desenvolupament personal i empatia a l'aula.

SDA 1 - Joana Biarnés Florensa: Qui hi ha darrere l'objectiu?

1r i 2n d'ESO | Ciències Socials: Geografia i Història

Temporalització: 6 sessions (d'1 hora cadascuna)

El repte: Enfoca, pregunta, descobreix!

Quins secrets amaguen les fotos antigues de casa teva? Ens ajudes a revelar la veritable història de la nostra ciutat?

Producte final:

Creació d'un Foto-reportatge biogràfic familiar (entrevista i recull de fotografies històriques i actuals).

Document de la SDA:

[SdA \(1r d'ESO\): Qui hi ha darrere l'objectiu](#)

SDA 2 - Margot Moles Piña: Censurada i oblidada

3r i 4t d'ESO | Educació Física i Valors

Margot Moles va ser campiona d'Espanya i rècord mundial de llançament de martell als anys 30.

El repte: Com recuperar la memòria de la millor esportista espanyola de la Segona República, represaliada pel franquisme?

Producte final:

Pòdcast Documental: Gravació d'un pòdcast documental sobre la seva figura.

Olimpíada Margot Moles: Disseny d'una trobada esportiva coeducativa per crear entorns inclusius i trencar estereotips motrius.

Document de la SDA:

[SDA Margot Moles Piña](#)

SDA 3 - Ciudadanes de primera!

Veus, drets i revolució a la Terrassa republicana

1r de Batxillerat | Història del Món Contemporani

Temporalització: 8 sessions

El repte: Sabíeu que fins al 1931 una dona estava legalment equiparada als delinqüents i persones incapacitades en matèria de tutoria pel Codi Civil de 1889, i que durant la República dues dones van arribar a governar Terrassa des del consistori?

De quina manera Quitèria Tarragó Casellas o Teresa Torrelles Espina van obrir el camí per conquerir la igualtat?

Producte final:

Creació cooperativa d'un **pòdcast documental d'investigació històrica** (amb guió crític i locució) acompanyat d'un **dossier comentat de fonts primàries locals** i una taula rodona/debat ciutadà a l'aula.

Document de la SDA:

[SdA \(1r Batx\) Ciudadanes de primera!](#)

Guia d'activitats del PAME: LES DONES TAMBÉ HI ÉREM

**LES DONES TAMBÉ
HI ÉREM**

Enllaç al vídeo de l'activitat:

<https://youtu.be/rLvXYtUzpl4>

ACTIVITAT PAME · EXPOSICIÓ ITINERANT

Les dones en la lluita antifranquista

Exposició itinerant, guia didàctica i vídeo. Reivindica la generació de dones que va desafiar la dictadura a Terrassa, esdevenint motor de transformació democràtica.

Metodologia i testimoni viu:

Xerrada activa i participativa que connecta la història col·lectiva amb la memòria familiar. Ofereix la possibilitat de diàleg a l'aula amb protagonistes de la resistència.

Competències clau:

- Ciutadana: Consciència històrica i transformació social.
- Personal i social: Empatia i contacte intergeneracional.
- Expressió cultural: Valoració del llegat femení.

Objectius principals

- Reconèixer l'activisme i la resistència antifranquista de les dones a Terrassa.
- Identificar la discriminació salarial.
- Analitzar el barraquisme i l'activisme veïnal per serveis i habitatge digne.
- Comprendre la duresa de la repressió, la clandestinitat i la militància.

Eixos de contingut

- Presa de consciència política i social de les dones de Terrassa.
- Mercat laboral, divisió del treball i primeres vagues del sector.
- Impuls cap a les associacions veïnals en un món masculinitzat.
- Militància clandestina per l'amnistia, llibertat i l'accés a l'educació.

ACTIVISME I MEMÒRIA HISTÒRICA · TRANSICIÓ DEMOCRÀTICA

Magda Agustí Cortiella i Magda Farrés Buisan

MOVIMENT OBRER I VEÏNAL

Magda Farrés Buisan

(1950 – 2025)

- **Militància i sindicalisme:** Referent a CCOO, PSUC i Bandera Roja, on va ser responsable de la Secretaria de la Dona.
- **Acció veïnal:** Impulsora de l'AV de La Maurina i integrant activa de la Coordinadora Feminista.
- **Lideratge històric:** Única dona en capçalera de la primera manifestació de l'Onze de Setembre en democràcia a Terrassa (1976).

FEMINISME I COMPROMÍS SOCIAL

Magda Agustí Cortiella

(1941)

- **Activisme veïnal:** Cocreadora de la Vocalia de Dones de Ca n'Anglada (1976) per donar veu i visibilitat a les dones del barri.
- **Moviment feminista:** Participant a les primeres Jornades Feministes de BCN (1976).
- **Llegat actiu:** Voluntària a Justícia i Pau i impulsora de xerrades de memòria històrica com 'Sabates Vermelles'.

Enllaç a la presentació de l'activitat:

[Presentació Les dones també hi érem \(4-12-2019\).pdf](#)

ACTIVITAT PAME · EXPOSICIÓ ITINERANT

Feminisme a Terrassa

Exposició i guia didàctica sobre el naixement i consolidació del moviment feminista. Inclou el diàleg directe a l'aula amb testimonis vius de les activistes dels anys 70.

Competències clau:

- **Ciutadana:** Comprensió crítica de la lluita per la igualtat, l'associacionisme veïnal i els drets civils.
- **Personal, social i aprendre a aprendre:** Empatia, escolta activa i reflexió sobre la societat patriarcal.
- **Consciència i expressió culturals:** Valoració de l'herència de les feministes locals.

Objectius principals

- Conèixer l'origen i consolidació del moviment feminista a Terrassa.
- Valorar l'impacte de les Primeres Jornades Catalanes de la Dona (1976).
- Identificar la influència de les Vocalies de Dones i la Coordinadora (1977).
- Analitzar mobilitzacions contra lleis masclistes i l'adulteri.
- Dialogar amb les protagonistes i fomentar la memòria familiar.

ACTIVITAT PAME · EXPOSICIÓ ITINERANT

Feminisme a Terrassa

Objectius principals

- Conèixer l'origen i consolidació del moviment feminista a Terrassa.
- Valorar l'impacte de les Primeres Jornades Catalanes de la Dona (1976).
- Identificar la influència de les Vocalies de Dones i la Coordinadora (1977).
- Analitzar mobilitzacions contra lleis masclistes i l'adulteri.
- Dialogar amb les protagonistes i fomentar la memòria familiar.

Continguts d'aprenentatge

- Naixement i arrelament del moviment feminista local.
- Opressió de gènere i estatus legal durant la dictadura franquista.
- Activisme veïnal: Vocalies de Dones als barris de Terrassa.
- Campanyes emblemàtiques: "Jo també sóc adúltera" (1976).
- Fundació de la Coordinadora Feminista i el Casal de la Dona (1986).

SEGONA REPÚBLICA · POLÍTICA LOCAL

Quitèria Tarragó Casellas

Quitèria Tarragó Casellas representa la irrupció de les dones en l'espai polític públic durant la Segona República.

ORIGENS I COMPROMÍS

Teixidora i llevadora

Treballadora teixidora i posteriorment llevadora a l'Hospital Maternal, va destacar pel seu compromís sindical i polític.

FET HISTÒRIC · 1937

1a Regidora

L'any 1937 va fer història convertint-se en la primera dona a ocupar el càrrec de regidora de l'Ajuntament de Terrassa.

DRETS I REPRESSIÓ

Defensora de la millora de la sanitat pública

Defensora del dret de les dones a infantar en bones condicions, va patir la presó i el desterrament franquista.

Eixos d'acció i impacte:

- Atenció i dret a la salut materna
- Militància i lideratge sindical
- Memòria de la lluita antifranquista

SEGONA REPÚBLICA · MEMÒRIA HISTÒRICA

Teresa Torrelles i Espina

Anarcofeminista, líder del sindicat tèxtil i figura clau en l'emancipació de les dones a Terrassa.

EL TEIXIT ASSOCIATIU

Mujeres Libres

El teixit associatiu va ser vital per a l'organització i conscienciació de les treballadores. Teresa Torrelles, anarcofeminista i líder del sindicat tèxtil, va ser cofundadora de 'Mujeres Libres' a Terrassa.

ACCIÓ PEDAGÒGICA I POLÍTICA

Educació i Emancipació

- **Grup Femení:** Va promoure la seva creació dins la Mutualitat Cultural per afavorir l'educació i l'emancipació.
- **Segona Regidora:** Segona regidora de Terrassa abans de l'exili el 1939.

PROJECTE EDUCATIU

Portem la memòria a les aules

Us convidem a portar aquestes històries als vostres centres educatius, utilitzant el joc de cartes per a l'etapa de primària i desplegant les Situacions d'Aprenentatge (SDA) a secundària.

ETAPES EDUCATIVES

Primària, Secundària i Batxillerat

• Primària:

Aprenentatge dinàmic a través del joc de cartes interactiu.

• Secundària:

Desenvolupament de Situacions d'Aprenentatge (SDA).

RECURSOS DIDÀCTICS DISPONIBLES

Material per al Professorat

- Exposicions i xerrades
- **Guies docents de les exposicions** de suport al professorat.
- **SDA** per ampliar el coneixement de les dones de Terrassa: **Qui és Quina?**

El Casal de la Dona de Terrassa et convida a la jornada

Coeducar per a transformar. Abans, ara i sempre

Una jornada per visibilitzar la feina de les COCOTES, de les tècniques educatives i per posar en valor la coeducació com a eina de transformació

Conferència central a càrrec de Marian Moreno Llana
(Coeducastur de l'institut de la Mujer de Asturias)

Divendres 23 d'octubre
De 9 h a 14 h
Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya
(Rambla d'Egara, 270, Terrassa)

Es demana confirmació d'assistència al mail
casaladeladonaterassa@gmail.com

*«Si volem una societat sense violència,
hem de canviar el model de masculinitat
des de l'escola bressol. L'educació ha de
servir per donar eines de llibertat, no per
reproduir els prejudicis del passat.»*

Marina Subirats i Martori

Coeducació, aposta per la llibertat (2017)

Cartell guanyador del concurs de centres educatius. Gener 2026

Autores: Manuela Heredia i Pilar Arenas, alumnes de l'Escola Auró (Terrassa)

Moltes gràcies per escoltar-nos!

Coeducar per a transformar. ABANS, ARA I SEMPRE

Seguim transformant

Gràcies per la vostra atenció i per formar part d'aquesta iniciativa educativa i de memòria històrica a Terrassa.

CORREU ELECTRÒNIC

casaldeladonaterassa@gmail.com

PÀGINA WEB

[Qui som | Casal de la Dona Terrassa](#)

INSTAGRAM

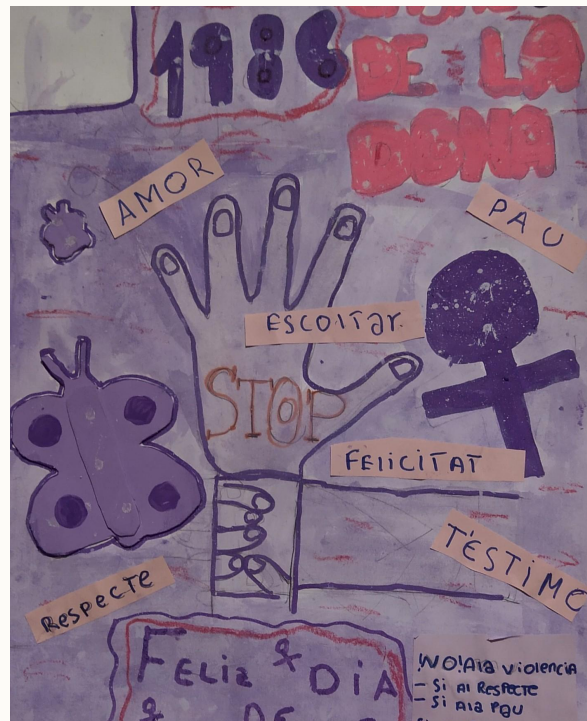
[Casal de la Dona Terrassa \(@casal.deladonaterassa\)](#) •
[Instagram photos and videos](#)

YOUTUBE

[Casal de la Dona Terrassa - YouTube](#)

UBICACIÓ

Casal de la Dona de Terrassa
C/ Galileu, 119 · Terrassa

Cartell guanyador del concurs de centres educatius. Gener 2026

Autores: Manuela Heredia i Pilar Arenas, alumnes de l'Escola Auró (Terrassa)